

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”

ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**по покана за представяне на проектни предложения чрез
процедура за директно предоставяне на безвъзмездна
финансова помощ**

Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие”

Операция 1.1: „Социална инфраструктура”

Схема за безвъзмездна финансова помощ:

***BG161PO001/1.1-12/2011* „Подкрепа за
деинституционализация на социални институции, предлагащи
услуги за деца в риск”**

Бюджетна линия: *BG161PO001/1.1-12/2011*

Краен срок за кандидатстване:

срок 1 – 30 юни 2011 г.

срок 2 - 30 септември 2011 г.

Код по приоритетна тема:	79
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	01
Код по местонахождение:	BG - 86 общини в Република България

София, април 2011 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”	7
1.1.	Въведение.....	7
1.2.	Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:.....	8
1.3.	Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”	8
1.4.	Операция 1.1. „Социална инфраструктура”	9
2.	СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ „Подкрепа за деинституционализация на социални институции предлагащи услуги за деца в риск”	11
2.1.	<i>Процедура за изпълнение на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ</i>	12
3.	Основни дефиниции	12
4.	ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.....	13
5.	ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА схема ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА безвъзмездна финансова помощ	13
5.1.	Правила за допустимост по настоящата схема	14
5.1.1.	<i>Изисквания за допустимост на кандидата</i>	14
5.1.2.	<i>Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ</i>	14
5.1.2.1.	<i>Продължителност:</i>	14
5.1.2.2.	<i>Териториален обхват</i>	15
5.1.2.3.	<i>Допустими дейности за финансиране /видове проекти/ по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ</i>	15
5.1.3.	<i>Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ са:</i>	20
5.1.4.	<i>Степен на готовност/зрялост на проекта</i>	20
5.2.	<i>Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема</i>	21
5.3.	<i>Недопустими разходи</i>	25
6.	НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ предложения.....	26
6.1.	Краен срок за получаване на проектните предложения	26
6.2.	Допълнителна информация	27
6.3.	Оценка на проектните предложения	28
5.5.1.	<i>Списък на документите за кандидатстване</i>	33
6.4.	Уведомяване относно решението на Договарящия орган.....	35
6.5.	Сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ..	36
6.6.	Общи правила при изпълнението на проекти по договори за безвъзмездна финансова помощ	36
6.6.1.	<i>Специфични условия за изпълнението на проектите</i>	36
6.6.2.	<i>Окончателен размер на финансирането, предоставено от Договарящия орган</i> 37	
6.6.3.	<i>Невъзможност да се изпълнят целите на проекта</i>	37
6.6.4.	<i>Промени в договора и бюджета</i>	37
6.6.5.	<i>Плащания</i>	38
6.6.6.	<i>Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати</i>	38

6.6.7.	<i>Отчитане на проектите</i>	39
6.6.8.	<i>Публичност</i>	39
6.7.	<i>Списък на приложенията</i>	40

Обяснителни бележки

Анекс	Документ, с който се изменят или допълват условията на сключения вече договор
Безвъзмездна финансова помощ	Без да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евратом) No 1605/2002г., това са средства, предоставени от ОП "Регионално развитие", включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.
Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл.2, ал. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006г. - публичен стопански субект, организация или предприятие, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора за създаване на ЕО бенефициентите са публични предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Възстановим данък добавена стойност	Сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по Закона за данък върху добавената стойност, включително когато, като е имало това право, не го е упражнило по реда на закона.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между Ръководителя на Договарящия орган и бенефициент, за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Допустими разходи	Разходите, които могат да бъдат приети като разрешени по един проект по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г..
Конкретен бенефициент	Организация, институции, административна структура и друга подобна, индивидуално посочена в оперативната програма като единствен субект, който може да изготви проектно предложение и да получи безвъзмездна помощ за определена дейност.
Критерии за оценка на проектите предложения	Критерии, изготвени и одобрени от Управляващия орган, съобразени с критериите за подбор на проекти на ниво операции, одобрени от Комитета за наблюдение по съответната оперативна програма, създаден с Постановление № 182 на Министерския съвет от 2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, в съответствие с които се извършват оценката и изборът на проекти, които да бъдат съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Недопустими разходи	Разходи, които не могат да бъдат приети като разрешени по проект и не могат да бъдат включени в искане за плащане по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на общностното и/или националното законодателства, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз и/или националния бюджет, като отчете неоправдан разход.
Одитен орган	Структурата, която е функционално независима от Управляващия орган и Сертифициращия орган и е отговорна за проверката на ефективното функциониране на системите за управление и контрол.
Оперативна програма	Документ, представен от държава-членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на Структурните фондове и Кохезионния фонд.
Операция	Проект или група от проекти, избрани от Управляващия орган на съответната Оперативна програма или от друго звено под негова отговорност, съгласно критерии, определени от Комитета за наблюдение,

	и изпълняван/и от един или повече бенефициенти, с оглед постигане целите на Приоритетното направление, в рамките на което се изпълнява/т.
Оценителна комисия	Комисия, сформирана от най-малко трима членове с необходимите технически и административни компетенции с цел да се даде мнение за оценка на проектните предложения.
Оценка на административното съответствие	Етап от оценката на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното представяне на проектното предложение
Оценка на допустимостта	Етап от оценката на проектното предложение, при който оценяването се извършва чрез прилагане на критериите за допустимост на кандидатите и на проектните дейности.
Покана за представяне на проектно предложение	Покана от страна на Управляващия орган, адресирана към конкретен бенефициент, с цел да се представи проектно предложение.
Приоритет	Набор от специфични цели в рамките на една оперативна програма, към които е насочено изпълнението на конкретни мерки.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено-измерими резултати.
Проекти, генериращи приходи	Всяка дейност, която включва инвестиция в инфраструктура, чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите или всяка дейност, която включва продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или всяко друго предоставяне на услуги срещу заплащане (чл. 55 от Регламент 1083/11.07.2006г).
Проектен фиш	Предложение за проект, кандидатстващо за безвъзмездна финансова помощ, включващо формуляр за кандидатстване, бюджет и други придружителни документи. Проектният фиш е неразделна част от рамковата инвестиционна програма на конкретния бенефициент.
Публични органи	Бюджетни предприятия съгласно параграф 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.
Сертифициращ орган	Структурата, отговорна за сертифициране на разходите по всяка оперативна програма и за подготвяне и изпращане на ЕК на сертифицирана декларация за разходите и искане за плащане по всяка оперативна програма.
Схема за безвъзмездна финансова помощ	Това е общоприетото название на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма. В настоящите насоки безвъзмездна финансова помощ и схема за безвъзмездна финансова помощ се използват като синоними.
Управляващ орган	Структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативната програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

Списък на съкращенията

ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейският социален фонд
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
МЗ	Министерство на здравеопазването
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите.
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие"2007-2013г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СМР	Строително-монтажни работи
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.
ДДЛРГ	Домове за деца, лишени от родителска грижа
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДДФУ	Дом за деца с физически увреждания
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
АСП	Агенция за социално подпомагане
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”

1.1. Въведение

Оперативната програма „Регионално развитие” 2007-2013 (ОПРР) представлява единна оперативна програма за всичките шест района в България, които са избираеми за финансиране по цел „Сближаване” на политиката за сближаване на ЕС. ОПРР е разработена в съответствие с целите на Европейския съюз, определени в Стратегическите насоки за сближаване на Общността за периода 2007-2013 година. Също така, ОПРР е в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка на Република България и с Националната програма за реформи. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят устойчивото развитие чрез укрепване на растежа, конкурентноспособността и заетостта, социалното включване, както и опазване качеството на околната среда.

Оперативна програма „Регионално развитие” за периода 2007-2013 г. трябва да изпълни следните средносрочни цели:

Обща цел на програмата

- ☞ Подобряване качеството на живот и работната среда с по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентноспособност и устойчиво развитие.

Специфични цели на програмата

- ☞ Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличават възможности за просперитет и развитие.
- ☞ Осигуряване на по-добър достъп до пътни, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони.
- ☞ Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, диверсифицирани, специфични за региона туристически продукти с висока добавена стойност.
- ☞ Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политики за регионално развитие.

ОП „Регионално развитие” поставя стратегически акцент върху ограничен брой въпроси в отговор на потребността от изпълнение на целите на ЕС за постигане на растеж и трудова заетост в светлината на подновената Лисабонска стратегия, чрез използване на инструментите на политиката за сближаване и Стратегическите насоки на Общността за сближаване 2007–2013. Акцентът се поставя върху избрана комбинация от няколко стратегически области, попадащи главно в обхвата на първите основни насоки.

- ☞ *Стратегията на ОПРР е да се повиши конкурентноспособността и привлекателността на регионите и общините и да се намалят различията между и особено в рамките на шестте района за планиране на ниво NUTS II посредством подобряване на индустриалната, жилищната, социалната, екологичната и културна среда на градските райони и достъпността на селските райони по отношение на пътните, информационните и комуникационни, както и енергийните мрежи.*

Стратегията ще бъде изпълнена посредством пет приоритетни оси, както следва:

- Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие
- Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност
- Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма

Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество

Приоритетна ос 5: Техническа помощ

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Управляващ орган на ОПРР е Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР, съгласно Регламент (ЕО)№ 1083/2006г.

Договарящ орган на ОПРР - Управляващият орган е и Договарящ орган, по смисъла на ПМС №121/2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз, (обн. ДВ, бр.45/07 г.).

Комитет за наблюдение на ОПРР одобрява критериите за избор на операции по ОПРР, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и други функции, произтичащи от Регламент (ЕО) 1083/2006г. и ПМС №182 / 21.07.2006 г.

Сертифициращ орган е Дирекция “Национален фонд” в Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитен орган е ИА „Одит на средствата от ЕС” към Министъра на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Одитният орган е отговорен за извършване на одити, за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Функциите на структурата се изпълняват от дирекции „Програмиране на средствата от ЕС”, дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС” и „Информация и системи за управление на средствата от ЕС”.

1.3. Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”

Настоящите насоки за кандидатстване по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ *BG161PO001/1.1-12/2010* „Подкрепа за **деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск**” са в рамките на приоритетна ос 1 на ОПРР „Устойчиво и интегрирано градско развитие”.

Приоритетна ос 1 попада в обхвата на сферата на действие на ЕФРР, посочена в чл.3.2 (б) от Регламент(ЕО) 1080/2006г.

Приоритетната ос цели да подпомогне развитието на устойчиви, свързани, достъпни градски центрове, които да бъдат привлекателни за жителите, посетителите, инвеститорите, приходящите работещи в тях и тяхното превръщане в двигател за повишаване конкурентоспособността на регионите.

Приоритетна ос 1 на ОПРР е насочена към подкрепа на широк кръг интервенции с цел подобряване конкурентоспособността на градовете и градските територии и по-специално, осигуряване на условия за развитието на успешни и устойчиви градски райони, свързани помежду си и предоставящи възможности едни на други и на прилежащите им извънградски територии. В рамките на приоритетната ос е особено важно да се подобри привлекателността и конкурентоспособността на градовете с цел осигуряване на адекватно качество на живот и достъп до основни услуги, като се има предвид и опазването на техния екологичен потенциал. Публичните инвестиции ще бъдат насочени към обновяване и

разширяване на ключовата за градските системи инфраструктура, която ще поддържа градските райони като центрове за сближаване и растеж и също така насочени към практическото изпълнение на Приоритет 4 от НСПР - "Балансирано териториално развитие".

Развитието на големите градове ще допринесе за нарастването на възможностите им за насърчаване развитието на районите, чрез интегриране на заобикалящите ги територии и по-слабо урбанизираните региони и ускоряване реализацията на техния икономически, социален, териториален и екологичен потенциал. В периферните територии, при липса на големи градове, ще е необходимо стимулирането на средните и по-малки градове чрез целева държавна политика, която да им помогне да компенсират отсъствието на големи градове чрез собственото си ускорено развитие. Процесите на концентрация на градовете трябва да се управляват така, че да се достигнат задоволителни резултати, свързани с устройство на територията, обща конкурентноспособност и сближаване на регионите.

Бъдещето на градовете зависи от борбата срещу нарастващата бедност, социалната изолация и загубата на определени градски функции. Чрез интегриране на градските функции в едно населено място, всички жители ще имат подходящ достъп до домовете си, до основни услуги и съоръжения, открити пространства, общо и професионално образование, културно развитие и качествено здравно обслужване.

Социално уязвимите групи в българското общество включват хората с увреждания, етническите малцинства, ромската малцинствена общност, децата и семействата в риск, социално слабите и хората със специални нужди, стари хора, трайно безработни, жертви на трафик на хора, наркозависими и бездомни.

Предвид преобладаващия брой на ромското население в бедните градски райони и критичното състояние на техните жилища и липсата на достъп до комунални услуги, предлаганата приоритетна ос ще има специален фокус върху това етническо малцинство. Особено внимание ще се обърне на съживяването на градските райони, населени предимно с роми, за да се стимулира социалната интеграция, да се намали престъпността и да се осигурят спокойни условия за живот на гражданите.

1.4. Операция 1.1. „Социална инфраструктура”

Основна цел на операцията е да се осигури подходяща и рентабилна образователна, социална, здравна и културна инфраструктура, съвместима с бъдещите изисквания на населението в градските центрове и техните прилежащи територии.

Осигуряването на устойчиво градско развитие не може да бъде постигнато само чрез инвестиции в основната инфраструктура. Това е много по-обширен процес, който включва също така устойчиво социално развитие – от гледна точка на образователна, културна, социална и здравна инфраструктура.

Оптимизацията и модернизацията на социалната инфраструктура ще доведе до повишаване качеството на живот и ще съдейства за подобряване на човешкия капитал и пазара на труда в районите, като така ще допринесе и за изпълнението на целите от Лисабон.

Интервенциите по тази операция са важни за повишаване на икономическата, социалната и културната интеграция в градските райони. Освен това, ползите от дейностите, подкрепяни по тази операция, ще се разпространят и върху прилежащите им територии и ще въздействат положително и върху близките по-слабо облагодетелствани райони.

Към 01 октомври 2010 г. в България съществуват следните социални институции за деца :

- 32 Дома за медико-социални грижи за деца (от 0 до 3 години), управлявани от Министерство на здравеопазването;
- 24 Дома за деца с увреждания, управлявани от общинските власти;
- 74 Дома за деца, лишени от родителски грижи, управлявани от общинските власти.

Като част от миналото, когато се е утвърждавала политика основана на идеята, че държавата е в състояние да се грижи по-добре за отглеждането и възпитанието на децата, отколкото техните семейства, тези институции са били „реформирани“ и „преструктурирани“, което се е възприемало като ремонт на сградата без съществена промяна в начина на грижа и живота на децата. Независимо от вложените ресурси, животът на децата в институциите от интернатен тип не става по-добър, а услугите по-качествени. Институционалната организация на живот не предполага наличие на доверителна връзка с един постоянен възрастен, индивидуална грижа, внимание и лично пространство за детето. Тя не може да задоволи основните потребности на децата и оказва негативно влияние върху тяхното развитие и поведение. Това от своя страна води до допълнителна икономическа и социална цена за цялото общество.

Настаняването на деца в институции нарушава техните права, гарантирани от международни конвенции, по които Република България е страна (Конвенция на ООН за правата на детето, Конвенция на ООН за правата на хора с увреждания) и води до установяване на дискриминационни модели в образованието и достъпа до качествена грижа и услуги.

С Протокол № 8 от заседание на Министерски съвет на 24 февруари 2010 г. е приета Национална стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“, която представлява основен документ в процеса на замяна на институционалната грижа за деца с грижа в семейна или близка до семейната среда в общността без ограничаване само до извеждането на децата от институциите. Целта на реформата е гарантиране правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности.

Изпълнението на Националната стратегия ще се осъществи чрез изпълнението на План за действие 2010 -2025 г. приет с Протокол № 42 от заседание на Министерски съвет проведено на 24 ноември 2010 г. Чрез изпълнението на Плана за действие се цели до 2025 г. за всички уязвими деца и техните семейства в България да бъдат осигурени услуги в общността, които са с високо качество и отговарят на техните индивидуални нужди. Отделянето на децата от техните семейства следва да става само при необходимост и в най-добрите интереси на детето съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето. Практиката за отглеждане на децата в специализирани институции следва да бъде прекратена.

Първият приоритет при изпълнението на Визията за деинституционализация е предвидено да бъде деинституционализацията на децата с увреждания, настанени в домовете за деца с умствени и физически увреждания и децата с увреждания над 3 години, настанени в домовете за медико-социални грижи. Изборът на тази целева група се определя от обстоятелството, че те са най-уязвими и са в най-висока степен на социална изолация.

За изпълнението на Проект 1 от Плана за действие към Визията за деинституционализация ще се използват по взаимодопълващ се начин възможностите на двете оперативни програми – ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г. Двете оперативни програми имат свързани цели в посока засилването на социалния аспект на устойчивото градско развитие. Операция BG051PO001-5.2.08 „Да не изоставяме нито едно дете“ на ОПРЧР е планирана в контекста на тази обща цел и ще се реализира поетапно в два компонента: 1. Планиране на мерки за деинституционализация и 2. Разкриване на социални услуги в общността.

В рамките на компонент 1 на операция „Да не изоставяме нито едно дете“ на ОПРЧР, Държавната агенция за закрила на детето в качеството ѝ на конкретен бенефициент изпълнява проект „Детство за всички“. В рамките на дейностите по проекта, в периода 10 септември – 15 октомври 2010 г. се извърши преглед и анализ на оценките на децата над 3 г. и младежите с увреждания, настанени в ДДУИ, ДДФУ и ДМСГД с цел да се планират

10

набор от услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Оценени са 1 797 деца и младежи, настанени в 56 институции, като за всяко от тях са препоръчани резидентна и съпътстваща услуга в общността, които ще подкрепят развитието на индивидуалните способности и ще дадат възможност за преодоляване на затрудненията. В периода 17 октомври – 30 октомври 2010 г. на база на информацията от прегледа и анализа на оценките на децата и младежите в ДДУИ, ДДФУ и ДМСГД е изготвена обобщена карта на необходимите резидентни услуги за всяко дете и младеж. По отношение на резидентните услуги е необходимо на територията на страната да бъдат изградени 149 центрове за настаняване от семеен тип всеки с капацитет 12+2 деца и 36 защитени жилища.

След изграждане на необходимата инфраструктура по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на втория компонент на операция „Да не изоставяме нито едно дете” на ОПРЧР поетапно ще се разкриват социалните услуги, които са идентифицирани като подходящи да удовлетворяват нуждите на всяко едно от децата. За всяка една от общините, изградили съответната социална инфраструктура за предоставяне на социални услуги, ще бъдат предоставени средства за тяхното разкриване и функциониране в продължение на най-малко 24 месеца. Целевите общини ще разработват проектните си предложения за предоставяне на препоръчаните социални услуги паралелно с приключване на строително-ремонтните дейности с оглед своевременното стартиране на дейностите по предоставяне на социални услуги.

2. СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ „ПОДКРЕПА ЗА ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНИ ИНСТИТУЦИИ ПРЕДЛАГАЩИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА В РИСК”

Основната цел на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е ***да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа.***

Конкретни цели:

- Да се подобри социалната инфраструктура в градските ареали, предоставяща услуги в общността на децата и младежите с увреждания, настанени в ДДУИ и ДДФУ и на децата с увреждания над 3 г. от ДМСГД ;
- Да се осигури социално включване и равен достъп на децата и младежите с увреждания, настанени в ДДУИ и ДДФУ и децата с увреждания над 3 г. от ДМСГД.
- Да се подкрепи осигуряването на инфраструктура, предоставяща услуги в общността за деца и младежи с увреждания съгласно Националната карта на планираните резидентни грижи.

Предложените проекти трябва да:

- допринасят за устойчивото и интегрирано развитие в агломерационните ареали;
- подобряват качеството на живот и жизнената среда на децата над 3 г. и младежите с увреждания;
- допринасят за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България” и планът за действие към нея;
- са съобразени със съответните секторни стратегически документи на национално/регионално/ местно ниво;
- отчитат потребностите на групите в неравностойно положение.

Индикатори, посредством които се измерва постигането на целта на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

- Брой изградени, оборудвани и обзаведени Центрове за настаняване от семеен тип;
- Брой изградени/ ремонтирани/ реконструирани/ обзаведени/ оборудвани защитени жилища;
- Брой деца и младежи с увреждания от Домове за деца с увреждания, ползватели на подобрената социална инфраструктура
- Брой деца с увреждания над 3 г. от ДМСГД, ползватели на подобрената социална инфраструктура;
- Икономия на енергия от ремонтирани/реконструирани сгради за защитени жилища (MWh/ средногодишно);
- Брой създадени постоянни работни места.

2.1. Процедура за изпълнение на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Процедурата за изпълнение на настоящата схема е **процедура за директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл.6 (1), т.2 на ПМС №121/ 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съ-финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Съгласно чл.34 ал.1 от ПМС No.121/31.05.2007г. процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е тази, при която проектно предложение може да подаде само кандидат, който изрично е посочен в съответната оперативна програма като конкретен бенефициент на помощта.

Конкретни бенефициенти по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са определените общини в градските агломерационни ареали съгласно Националната карта на планираните резидентни грижи, одобрена от работната група по деинституционализация към Министъра по управление на средствата от ЕС.

3. ОСНОВНИ ДЕФИНИЦИИ

За целите на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са въведени следните дефиниции:

- **"Строителни и монтажни"** са работите, чрез които строежите се изграждат, ремонтират, реконструират, преустройват, поддържат или възстановяват.
- **"Строежи"** са надземни, полуподземни, подземни и подводни сгради, постройки, пристройки, надстройки, огради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, благоустройствени и спортни съоръжения, както и техните основни ремонти, реконструкции и преустройства със и без промяна на предназначението.
- **"Обновяване"** е обновяване на сградите, при което съотношението, изразено в стойностен или количествен показател, между обновяването и повърхността на сградните ограждащи конструкции и елементи и/или сградните енергийни инсталации (отоплителни, вентилационни, климатизационни и др.) е повече от 25 на сто, както и в случаите, в които повече от 25 на сто от сградната ограждаща конструкция подлежи на обновяване (в общата стойност не се включва цената на земята).
- **"Реконструкция"** на строеж е възстановяване, замяна на конструктивни елементи,

12

основни части, съоръжения или инсталации и изпълнението на нови такива, с които се увеличава носимоспособността, устойчивостта и трайността на строежите.

- **"Основен ремонт"** на строеж е частично възстановяване и/или частична замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации на строежа, както и строително-монтажните работи, с които първоначално вложени, но износени материали, конструкции и конструктивни елементи се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, подобрява се или се удължава срокът на тяхната експлоатация.

4. ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Общият размер на средствата по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е както следва:

Бюджетна линия	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (100%)	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Национално съфинансиране (15%)
BG161PO001/1.1-12/2011	83 580 505,72 лв.	71 043 429,86 лв.	12 537 075,86 лв.
	42 734 034,00 евро	36 323 928,90 евро	6 410 105,10 евро

Договарящият орган си запазва правото да не разпредели посочената по-горе сума при недостатъчен брой качествени проектни предложения, отговарящи на предварително зададените критерии.

Максималната стойност на проектно предложение на конкретен бенефициент следва да е в размера, определен в таблицата по т.5.1.2.3 от Изискванията за кандидатстване.

ВАЖНО!

По настоящата покана за представяне на проектни предложения **не се изисква съфинансиране от конкретните бенефициенти.**

5. ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Тези изисквания установяват правилата за представяне, подбор и изпълнение на проектите, финансирани по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл. 6 (1), т. 2 и чл. 34 (1) на ПМС №121/31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС и Вътрешните правила на Управляващия орган за провеждане на процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретен бенефициент по ОПРР.

Кандидатстването по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ се осъществява въз основа на проектни предложения.

ВАЖНО!

Изпълнители от страна на конкретния бенефициент:

Конкретният бенефициент на безвъзмездна финансова помощ следва да възложи изпълнението на дейностите по проектните предложения на изпълнители. Изпълнителите от страна на конкретния бенефициент не са партньори по проектите и изборът им следва да се осъществи съгласно Закона за обществените поръчки и съответните подзаконови нормативни актове.

Договарящият орган ще осъществява текущ и последващ контрол за спазване от страна на конкретния бенефициент на процедурите за определяне на изпълнител. При представяне на искане от страна на конкретния бенефициент за плащане, Договарящият орган ще извършва проверка на процедурите за определяне на изпълнител с оглед признаване на разходите за съответната дейност, възложена на изпълнител.

По настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ не се допуска участието на партньори.

5.1. Правила за допустимост по настоящата схема

Съществуват три вида критерии за допустимост, отнасящи се до:

- ***Допустимост на кандидатите***, т.е. организациите, които биха могли да кандидатстват за отпускане на безвъзмездна финансова помощ (5.1.1),
- ***Допустимост на дейностите***, т.е. проектите, за които може да бъде отпусната безвъзмездна финансова помощ (5.1.2),
- ***Допустимост на разходите***, които се включват при определяне размера на безвъзмездната финансова помощ (5.1.3).

5.1.1. Изисквания за допустимост на кандидата

Конкретни бенефициенти по настоящата схема са общините в градските агломерации съгласно Националната карта на планираните резидентни грижи, приета от работната група за деинституционализация за деца на ниво заместник-министър, сфирмирана със Заповед № Р-105/30.10.2009 г. на министър председателя (посочени в т.5.1.2.3 по-долу).

5.1.2. Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

5.1.2.1. Продължителност:

Планираната продължителност на проекта **не може да надвишава 24 месеца.**

ВАЖНО!

Конкретните бенефициенти трябва да предвидят в продължителността на проектите по всеки отделен проектен фиш процедури като подготовка и одобрение на техническа документация, издаване на необходимите разрешителни, процедура за възлагане на обществена поръчка, необходимо време за строителство, отчетност, окончателно разплащане от конкретния бенефициент към всички изпълнители, изготвяне на окончателен технически доклад и финансов отчет..

5.1.2.2. Териториален обхват

Интервенциите по настоящата схема трябва да се осъществяват на територията на Република България, в рамките на **следните общини попадащи в обхвата на агломерационните ареали¹** (Приложение К от настоящите Изисквания за кандидатстване), изброени по-долу:

1.	Айтос	17.	Добрич	33.	Перник	49.	Силистра
2.	Асеновград	18.	Долни Дъбник	34.	Петрич	50.	Сливен
3.	Балчик	19.	Дупница	35.	Пещера	51.	Смолян
4.	Благоевград	20.	Казанлък	36.	Плевен	52.	Созопол
5.	Ботевград	21.	Карлово	37.	Пловдив	53.	София
6.	Бургас	22.	Карнобат	38.	Поморие	54.	Стамболийски
7.	Бяла Слатина	23.	Кърджали	39.	Попово	55.	Стара Загора
8.	Варна	24.	Кюстендил	40.	Провадия	56.	Търговище
9.	Велико Търново	25.	Ловеч	41.	Първомай	57.	Харманли
10.	Велинград	26.	Лом	42.	Раднево	58.	Хасково
11.	Видин	27.	Мездра	43.	Разград	59.	Червен бряг
12.	Враца	28.	Монтана	44.	Раковски	60.	Чирпан
13.	Габрово	29.	Нова Загора	45.	Русе	61.	Шумен
14.	Горна Оряховица	30.	Нови Пазар	46.	Самоков	62.	Ямбол
15.	Гоце Делчев	31.	Пазарджик	47.	Сандански		
16.	Димитровград	32.	Панагюрище	48.	Севлиево		

ВАЖНО!

Дейности по проекти извън горепосочените общини не са допустими за финансиране по настоящата схема.

5.1.2.3. Допустими дейности за финансиране /видове проекти/ по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

- Изграждане на ЦНСТ и прилежащото им дворно пространство.
- Изграждане, ремонт, реконструкция, обновяване на сграден фонд за Защитено жилище (престрояване, надстрояване, реконструиране и реструктуриране на пространства), включително прилежащото им дворно място (при условие, че сградата разполага с такова);
- Внедряване на мерки за енергийна ефективност в горепосочените сгради/помещения, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване;
- Внедряване на инсталации/съоръжения за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници за задоволяване на нуждите от енергия на сградата, обект на интервенция, които не генерират приходи (печалби) от търговска дейност за бенефициента в процеса на експлоатация на съоръженията;
- Доставка на подходящо оборудване и обзавеждане за горепосочените сгради/помещения, свързано с предоставянето на съответните резидентни и социални услуги;

¹ Агломерационни ареали са 36 зони, състоящи се от групи селища и общини с неделими функционални и пътни връзки, които са концентрирани около големи или средни градски центрове.

- Подобряване достъпа за хора с увреждания до гореспоменатите сгради.

ВАЖНО

Конкретните бенефициенти следва да създадат всички резидентни услуги съобразно броя на Центровете за настаняване от семеен тип и Защитени жилища, които са предвидени да се изградят на тяхната територия съгласно Националната карта на планираните резидентни услуги, както следва:

Национална карта на планираните резидентни услуги

Област	Община	Резидентни услуги		Максимална стойност на проекта (с ДДС)
		Брой Центрове за настаняване от семеен тип	Брой Защитени жилища	
Благоевград	Благоевград	3	1	2 463 969,76
Благоевград	Гоце Делчев	1	0	823 742,19
Благоевград	Петрич	1	0	823 742,19
Благоевград	Сандански	1	1	1 097 113,45
Бургас	Айтос	0	1	413 685,29
Бургас	Бургас	5	0	3 557 454,81
Бургас	Карнобат	2	0	1 507 170,34
Бургас	Поморие	1	0	823 742,19
Бургас	Созопол	1	0	823 742,19
Варна	Варна	7	0	4 924 311,12
Варна	Провадия	1	1	1 097 113,45
Велико Търново	Велико Търново	3	0	2 190 598,50
Велико Търново	Горна Оряховица	1	0	823 742,19
Видин	Видин	2	1	1 780 541,60
Враца	Бяла Слатина	2	0	1 507 170,34
Враца	Враца	3	1	2 463 969,76
Враца	Мездра	2	2	2 053 912,87
Габрово	Габрово	2	0	1 507 170,34
Габрово	Севлиево	1	1	1 097 113,45

Добрич	Балчик	1	0	823 742,19
Добрич	Добрич	4	0	2 874 026,65
Кърджали	Кърджали	3	1	2 463 969,76
Кюстендил	Дупница	1	0	823 742,19
Кюстендил	Кюстендил	1	0	823 742,19
Ловеч	Ловеч	3	1	2 463 969,76
Монтана	Монтана	3	1	2 463 969,76
Монтана	Лом	1	0	823 742,19
Пазарджик	Велинград	1	1	1 097 113,45
Пазарджик	Пазарджик	3	1	2 463 969,76
Пазарджик	Панагюрище	1	0	823 742,19
Пазарджик	Пещера	1	0	823 742,19
Перник	Перник	1	1	1 097 113,45
Плевен	Плевен	6	0	4 240 882,97
Плевен	Червен бряг	1	1	1 097 113,45
Плевен	Долни Дъбник	0	1	413 685,29
Пловдив	Пловдив	5	1	3 830 826,07
Пловдив	Асеновград	1	0	823 742,19
Пловдив	Карлово	1	0	823 742,19
Пловдив	Раковски	0	1	413 685,29
Пловдив	Първомай	1	0	823 742,19
Пловдив	Стамболийски	1	0	823 742,19
Разград	Разград	2	1	1 780 541,60
Русе	Русе	3	0	2 190 598,50
Силистра	Силистра	1	0	823 742,19
Сливен	Сливен	3	0	2 190 598,50
Сливен	Нова Загора	1	1	1 097 113,45
Смолян	Смолян	1	0	823 742,19
София	София	13	3	9 844 993,84

София - област	Самоков	1	0	823 742,19
София - област	Ботевград	2	0	1 507 170,34
Стара Загора	Казанлък	3	1	2 463 969,76
Стара Загора	Раднево	1	0	823 742,19
Стара Загора	Стара Загора	7	0	4 924 311,12
Стара Загора	Чирпан	1	0	823 742,19
Търговище	Търговище	2	0	1 507 170,34
Търговище	Попово	1	0	823 742,19
Хасково	Харманли	1	0	823 742,19
Хасково	Хасково	2	0	1 507 170,34
Хасково	Димитровград	1	0	823 742,19
Шумен	Нови Пазар	2	1	1 780 541,60
Шумен	Шумен	3	0	2 190 598,50
Ямбол	Ямбол	3	1	2 463 969,76
Общо за България в 62 общини попадащи в градските агломерации		133	27	106 976 438,69

** Конкретните бенефициенти имат възможност да кандидатстват в рамките на два срока - срок 1 (до 30 юни 2011 г.) и срок 2 (до 30 септември 2011 г.). При недостиг и/или изчерпване на финансовия ресурс по схемата, договори с конкретните бенефициенти ще бъдат сключени след осигуряването му, съгласно правилата на програмата.*

ВАЖНО!

Конкретният бенефициент може да подаде само едно проектно предложение.

Всяко проектно предложение трябва да включва задължително комбинация от инвестиционен компонент (изграждане/ремонт/ реконструкция/ мерки за енергийна ефективност и т.н.) и доставка на оборудване и обзавеждане, взаимосвързани помежду си, включително благоустрояване на прилежащото дворно пространство.

Всички проекти следва да бъдат съобразени с Визията за деинституционализацията на децата в Република България, Планът за действие към Визията.

Всички проекти следва да бъдат съобразени със Закона за устройство на територията, Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, в сила от 21.11.2003, изм. ДВ., брой 48 от 25 юни 2010 г. и Наредба №2/ 10.08.1994 г. за проектиране на заведения за социални грижи.

Всяко проектно предложение трябва да включва задължително създаването на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания. В тази връзка, всички проектни предложения следва да бъдат съобразени с изискванията на Наредба № 4 от 1 юли

2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания. Материалната база и обзавеждането следва да гарантират безопасна и сигурна средна за децата и младежите.

ВАЖНО!

Всички проекти и дейности, свързани с внедряване на мерки за енергийна ефективност и оползотворяване на ВЕИ, трябва да отговарят и на изискванията на Закона за енергийната ефективност, Закона за устройство на територията и на подзаконовата нормативна база за тяхното прилагане.

В случай на внедряване на мерки за енергийна ефективност в съществуващи помещения/сгради, обект на интервенция, проектното предложение следва да включва енергоспестяващи мерки, предписани в обследване за енергийна ефективност, в т.ч. мерки за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници (където са приложими), които водят до съответствие на сградата с нормативните изисквания за енергийна ефективност и имат пряк екологичен ефект.

По отношение ЦНСТ, допустимо е само ново строителство на сграден фонд съобразно типовите модели за изграждане на ЦНСТ (Приложение М) към настоящите Изисквания за кандидатстване. Изграждането на ЦНСТ следва да е съобразно Методическото ръководство за Център за настаняване от семеен тип за деца публикувано на електронната страница на Агенцията за социално подпомагане. Трябва да се търси архитектурно решение, при което сградата на ЦНСТ да не се отличава в голяма степен от заобикалящите я сгради в целевата територия.

Препоръчително е новопостроените ЦНСТ да бъдат съобразени с функционалните изисквания (Приложение Л) към настоящите Изисквания за кандидатстване.

ЦНСТ следва да не се изграждат в непосредствена близост едно до друго. По изключение, може да се допусне изграждането на максимум два ЦНСТ в близост един до друг. В този случай, конкретният бенефициент следва да представи писмо за одобрение на такова разположение от ДАЗД.

По отношение Защитеното жилище, препоръчва се ново строителство. По изключение при наличие на подходяща сграда (съгласувано с ДАЗД) проектното предложение може да включва ремонт/реконструкция/обновяване на съществуващ сграден фонд.

Всички строително-ремонтни дейности, свързани със Защитените жилища, следва да бъдат съобразени с Методиката за условията и реда за предоставяне на социалната услуга „Защитено жилище” № 9100-158 от 21.06.2006 г. и № 8032-7 от 28.10.2004 г. публикувана на електронната страница на Агенцията за социално подпомагане.

По отношение на техническите спецификации на необходимото оборудване/обзавеждане, конкретните бенефициенти следва да представят писмо за съгласуването им от страна на ДАЗД.

При обособяване на площадки за игра, разположени на открито и на закрито, проектните предложения следва да бъдат съобразени с Наредба №1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра.

При разработването на проектното предложение конкретните бенефициенти задължително трябва да предвидят в изпълнението на проекта дейности за:

- Одит на проекта – одитът на проекта трябва да бъде извършен от регистриран

експерт-счетоводител или фирма за одит, като докладът за одит трябва да бъде приложен към окончателния финансов отчет на проекта;

- **Дейности за разпространение на информация и публичност** – съгласно чл. 6 от Общи условия към финансираните по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и Насоките за осъществяване на мерките за информация и публичност, изготвени от Управляващия орган (**Приложение 3** към Изискванията за кандидатстване). С оглед осигуряване публичността и информирането на обществеността относно финансовия принос на ЕС за реализацията на проекта е необходимо проектното предложение да предвижда пресконференция/конференция/кръгла маса по повод стартирането на проекта, както и подобно събитие при приключване на проекта за оповестяване резултатите от реализацията му.

ВАЖНО ЗА ВСИЧКИ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ!

1. Конкретните бенефициенти са длъжни да представят остойнотени технически спецификации (съгласно Приложение Б3) за оборудването/съоръженията/обзавеждането, които следва да бъдат закупени със средства по проекта.
2. Конкретните бенефициенти трябва да предвидят строителен надзор от лицензирана фирма-консултант съгласно чл.168, ал.2 от ЗУТ за проектите, включващи строежи от първа до четвърта категория.
3. Завършването на строителството и въвеждането на сградата в експлоатация се извършва по реда на ЗУТ.

5.1.3. Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ са:

- Дейности на територията на общините извън посочените в т.5.1.2.;
- Дейности/интервенции върху инфраструктура частна собственост;
- Дейности, свързани с политически партии;
- Благотворителни дарения;
- Дейности, финансирани от бюджета на други програми на Общността.

ВАЖНО!

Проект, подпомаган по други европейски програми и други донори, както и по национални програми с публично финансиране, не може да бъде едновременно допустим и за финансова помощ по настоящата схема за същите дейности. Следователно конкретните бенефициенти, подпомагани по други европейски програми и други донори, както и по национални програми с публично финансиране, могат да кандидатстват по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ единствено **за други, нефинансирани по тези програми, дейности.**

5.1.4. Степен на готовност/зрялост на проекта

Конкретните бенефициенти задължително представят към проектните предложения **техническата документация**, включваща:

- **1 Копие на Технически или работен проект** съгласно Закона за устройство на територията, Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на

инвестиционните проекти, Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания, Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, в сила от 21.11.2003, изм. ДВ., брой 48 от 25 юни 2010 г. и Наредба №1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра, придружен от **подробни количествени сметки по всички части**; Техническият/ работният проект следва да бъде надлежно съгласуван с всички експлоатационни дружества и други съгласувателни органи и одобрен от главния архитект на Общината, когато се изисква съгласно ЗУТ.

При ново строителство, следва да се спазват указанията на Наредба №7 от 15.12.2004 г. за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

- **Обследване за енергийна ефективност по реда на чл. 16 от Закона за енергийната ефективност (в случай на интервенции върху цялата сграда - съществуващ сграден фонд за Защитено жилище) – копие, заверено с подпис, печат на кандидата и гриф „Вярно с оригинал“.**
- **Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите, изготвен като комплексен доклад от лицензирана фирма-консултант /независим строителен надзор/ за строежи 1-ва и 2-ра категория или Решение на експертния съвет на одобряващата администрация за строежи 3 - та, 4-та и 5-та категория, съгласно чл.142, ал.6 от ЗУТ – копие, заверено с подпис, печат на кандидата и гриф „Вярно с оригинал“.**
- **Оценка за съответствие на инвестиционния проект със същественото изискване по чл. 169, ал. 1, т. 6, изготвена на основание чл.142, ал.9 от ЗУТ и по реда на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради (в случай на интервенции върху цялата сграда - съществуващ сграден фонд за Защитено жилище) – копие, заверено с подпис, печат на кандидата и гриф „Вярно с оригинал“.**
- **Разрешение за строеж по реда на чл. 148-156 от ЗУТ.**
- **Подробна Количествено-стойностна сметка, представена по отделни обекти на интервенция съгласно Приложение Б1.**
- **Анализ на цените по ресурси, въз основа на които са определени единичните цени на всички СМР в проектното предложение, съгласно Приложение Б2.**

При доставка на оборудване/съоръжения/обзавеждане конкретният бенефициент трябва да представи:

- **Остойностени технически спецификации по образец съгласно Приложение Б3.**

ВАЖНО!

Задължение на конкретните бенефициенти е да представят към всеки проектен фиш инвестиционния проект в целия му наличен обем (чертежи, количествено-стойностна сметка, техническа спецификация и др.) и свързаната с него налична документация (съгласувания, одобрения и разрешения и др.).

5.2. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема

21

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на “допустимите разходи”. Единичните стойности на допустимите разходи трябва да се базират на нормативно определени размери или на реални пазарни цени.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

- правилата, описани в *Регламент (ЕО) №1080/2006г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999г., *Регламент (ЕО) №1083/2006г.* на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г.,
- ПМС №62/ 21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г., и
- ПМС №245/ 09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

За да се считат за допустими в контекста на проектните фишове, разходите трябва:

- 1) да са необходими за изпълнението на проекта, да са заложи в договора или в заповедта по смисъла на чл.3 от ПМС №121/ 31.05.2007 г. и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства;
- 2) да са действително извършени и да бъдат отчетени въз основа на първични счетоводни документи или други документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно националното законодателство;
- 3) да са действително платени и отчетени през периода за допустимост на разходите по чл.3 от ПМС №245/ 09.10.2007 г.;
- 4) да са отразени в счетоводната и данъчна документация на конкретния бенефициент и да могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
- 5) да могат да се установят и проверят, и да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи;
- 6) да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети;
- 7) да са извършени за дейности по Оперативната програма в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
- 8) разходите, свързани с изпълнението на договори за доставка на стоки, предоставяне на услуги и строителство са допустими, ако договорите са сключени при спазване изискванията на националното законодателство за възлагане на обществени поръчки.

Период на допустимост на разходите:

Общият период на допустимост на разходите по Оперативната програма се определя съгласно чл.3, ал.1 от ПМС №62/ 21.03.2007 г. и чл.3 от ПМС №245/09.10.2007 г., а именно от 01.01.2007 г. до 31.12.2015 г.

Преки допустими разходи:

Тук влизат разходите, които са пряко свързани с проекта и без тях неговото осъществяване е невъзможно. Преките допустими разходи съгласно ПМС №245/ 09.10.2007 г. са свързани с изпълнението на дейностите по сключени договори, обобщени в следните основни групи:

- разходи, свързани със заснемания, идейни, технически и работни проекти и с оценка на съответствието на проектите, съгл. чл.142, ал.4 от Закона за устройство на територията **в размер до 5% от стойността на строителните и монтажните работи;**
- разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;
- разходи, свързани с подготовката на документация за участие в процедура за възлагане на обществени поръчки и за провеждане на процедурите за избор на изпълнители в съответствие с националното законодателство в тази област - **не следва да надвишават общо сумата от 15 000 лв;**
- разходи за подготовка на строителната площадка (разрушаване на съществуващи строежи или на части от тях, разчистване на строителната площадка, вертикална планировка), изграждане, реконструкция, рехабилитация, на обходни пътища и временна организация на движението;
- разходи за строителни и монтажни работи за:
 - строителство, разширяване (пристрояване/дострояване, надстрояване), обновяване, преустройство, реконструкция и всички видове ремонт на сгради
 - земни работи, укрепителни съоръжения, ремонт и възстановяване на конструкцията, подмяна или ремонт на водопроводни, канализационни, електрически, отоплителни, климатични, пожароизвестителни, телекомуникационни инсталации в сгради, внедряване на инсталации, използващи възобновяеми енергийни източници, изпълнение на мерки за енергийна ефективност, включително и одити за енергопотребление, енергийно обследване и сертифициране на сгради, довършителни работи, създаване на архитектурна среда за хора с увреждания и други специфични дейности в зависимост от предназначението на строежа.
- разходи за авторски и строителен надзор **в размер до 3% от стойността на строителните и монтажните работи;**
- непредвидени разходи за СМР – **в размер до 10% от стойността на строителните и монтажните работи;**
- разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация (присъединяване към външната електрическа, водопроводна, канализационна, топлофикационна, телекомуникационна система и газоразпределителна мрежа), изготвяне на технически паспорт и геодезическо заснемане;
- разходи за закупуване на нови съоръжения, оборудване, обзавеждане (стопански инвентар);
- разходи за услуги, които са пряко свързани с проекта, съфинансиран от Оперативната програма и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като наеми, дизайнерски, архитектурни, инженерни, информационно-технологични, консултантски, правни и нотариални, изследвания и експертни проучвания, геоложки проучвания, разходи за оценка на въздействието върху околната среда, финансово-счетоводна проверка, застраховки и други услуги;
- разходи за независим финансов одит - **в размер до 1% от общия размер на**

23

безвъзмездната финансова помощ по проекта, но не следва да надвишават сумата от 50 000 лева.

- разходи за дейности по информиране и публичност за проекта – не трябва да надвишават **1 % от преките допустими разходи по проекта;**
- разходи за банкови такси за откриване и обслужване на сметка само в случаите, в които Управляващият орган на Оперативната програма изисква откриването на отделна сметка или сметки за изпълнение на проекта и това изрично е указано в Изискванията за кандидатстване;
- разходи за закупуване на втора употреба съоръжения и оборудване съгласно чл.8, т.2 (а) до (г) от ПМС № 245/ 09.10.2007 г.

ВАЖНО!

Разходите за изготвяне на формуляра за кандидатстване не следва да надвишават сумата от 10 000 лв. без ДДС.

Максималните стойности по отделните разходи, посочени по-горе, са без ДДС.

ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски
- разходи за командировки (пътни, дневни и квартирни) на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта в страната при положение, че са извършени и отчетени в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;

Разходите за организация и управление, включващи възнаграждения за лица, пряко ангажирани с управлението и/или изпълнението на проекта, в това число предвидените дължими осигурителни вноски, както и необходимите командировъчни разходи, общо не трябва да надвишават **2% от стойността на преките допустими разходи по проекта.**

Ръководителят и екипа на проекта трябва да отговарят на изискванията на ПМС №194/ 13.08.2007 г. за управление на изпълнението на инфраструктурни проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.²

ВАЖНО!

Кандидатът може да включи в екипа по проекта само физически лица.

Разходите за възнаграждения на физическите лица трябва да бъдат доказани единствено чрез трудови и граждански договори и трябва да се отчитат само и единствено в Раздел 1 „Човешки ресурси” на Бюджета.

При условие, че дейността по управлението на проект се възлага на външни за бенефициента лица и цената на извършваната услуга попада в стойностните граници, посочени в ЗОП и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП), за бенефициента ще възникне задължение да за спазване съответните разпоредби на ЗОП/НВМОП.

Ако дейностите по управление на даден проект се изпълняват от служители на конкретния бенефициент, за него не възниква задължение за провеждане на процедура по ЗОП, тъй като изпълнението се извършва в самата организация.

² <http://www.bgregio.eu/FCKeditor/UserFiles/File/postanovlenie%20194.rtf> или <http://www.eufunds.bg/docs/%CF%CC%D1%20%B9%20%20194.pdf>.

Специфични допустими разходи:

Допустим разход е невъзстановим данък добавена стойност, съгласно Указание на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС (**Приложение И** от Изискванията за кандидатстване).

Конкретният бенефициент определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т.2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата схема са предназначени за:
 - извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
 - безвъзмездни доставки, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето.
4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата схема, не е на лице на основание чл.70, ал.1, т.4, 5 от ЗДДС.

5.3. Недопустими разходи

Недопустими разходи по схемата за безвъзмездна финансова помощ са недопустимите разходи съгласно правилата за Структурни фондове на ЕС (Регламент (ЕО) №1080/2006г. на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999г., Регламент (ЕО) №1083/2006г. на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г.), Постановление на Министерски съвет № 62 от 21 март 2007 г., както и ПМС №245/09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

Недопустими разходи съгласно разпоредбите на ПМС № 245/09.10.2007 г. са:

1. разходи, за които вече е получавана публична безвъзмездна помощ, дори и частично;
2. разходите, определени за недопустими съгласно чл.4, ал.13 и чл.9, ал.1 на ПМС № 62/ 21.03.2007г.;
3. разходи за закупуване на втора употреба машини, съоръжения и оборудване, с изключение на случаите, когато целите на проекта не биха били постигнати без закупуването на подобно оборудване и при спазване едновременно на следните условия:
 - а) продавачът да не ги е закупил с публична безвъзмездна помощ, дори и частично, в периода от последните 7 години преди подаване на проектното предложение;
 - б) цената им да не надвишава пазарната стойност, установена от независим сертифициран оценител или надлежно оторизиран орган към деня на покупката и да е по-малка от разходите за придобиване на подобни нови активи;
 - в) да имат технически характеристики, необходими за изпълнение на проекта, да са в съответствие с приложимите норми и стандарти, да са експлоатационно годни. Това съответствие следва да бъде валидно за целия период на

- изпълнение на проекта и за срок не по-малък от периода, определен в чл.57 от Регламент (ЕО)1083/2006 г.на Съвета;
- г) да има одобрение от Управляващия орган за закупуването им;
4. разходи по договори за услуги, доставки и строителство, свързани със следните договори с подизпълнители:
 - договори с подизпълнители, които увеличават разходите за изпълнение на дейността, без да създават добавена стойност;
 - договори с посредници и консултанти, в които плащането е определено като процент от общия разход за дейността, освен ако бенефициентът може да докаже, че плащането се отнася за действително извършената работа или услуга;
 5. разходи за лихви, разноските за финансови трансакции, комисионните и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, и други чисто финансови разходи;
 6. други данъци и такси, с изключение на случаите, предвидени в чл.7, т.3, буква "б" и т.11;
 7. разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
 8. възстановим данък добавена стойност.

Специфични недопустими разходи по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са:

- Разходи за закупуване на земя и недвижими имоти;
- Разходи за закупуване на машини, съоръжения и оборудване и обзавеждане, които не са предназначени за целите на проекта;

Направеният от конкретния бенефициент **принос в натура** не представлява действителен разход и **не се счита за допустим**. Този принос няма да бъде зачитан за съфинансиране от страна на конкретния бенефициент по настоящата схема.

ВАЖНО!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

6. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

6.1. Краен срок за получаване на проектните предложения

Крайният срок за получаване на проектните предложения е:

Срок 1 - 30 юни 2011 г. , 16:00 ч. местно време.

Срок 2 – 30 септември 2011 г. , 16:00 ч. местно време.

Попълнените формуляри за кандидатстване със съответните приложения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на следния адрес:

гр. София пощ. код 1202, ул. "Св. св. Кирил и Методий" № 17-19,
Министерство на регионалното развитие и благоустройството,
Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,
Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”.

При получаване на попълнените формуляри за кандидатстване със съответните приложения към тях на конкретните бенефициенти се издава разписка с подпис и дата.

На плика, съдържащ целия пакет за кандидатстване, трябва да бъде написано следното:

ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ – ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ	
Бюджетна линия:	BG161PO001/1.1-12/2011
Име на Приоритетна ос:	1. „Устойчиво и интегрирано градско развитие”
Име на Операция:	1.1. „Социална инфраструктура”
Име на схемата:	„Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”
Пълното име на конкретния бенефициент:	Община
БУЛСТАТ на конкретния бенефициент:
Пълният адрес за кореспонденция на конкретния бенефициент:

ВАЖНО!

При получаване на проектните фишове и пакета документи те се регистрират. Полученият регистрационен номер се използва при последваща кореспонденция с конкретния бенефициент във връзка с проектното предложение.

6.2. Допълнителна информация

Въпроси във връзка с попълването на формулярите за кандидатстване и изискванията по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна помощ могат да се задават на:

Електронен адрес: opr@mrregio.gov.bg,

Факс: 987 74 50 или

Адрес за кореспонденция: гр.София пощ. код 1202,

ул. "Св. Св. Кирил и Методий" № 17–19,

Министерство на регионалното развитие и благоустройството,

Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,

Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”

Въпросите се задават **не по-късно от 21 дни преди съответния краен срок за получаване на проектни предложения**, като ясно се посочва номерът на бюджетната линия на схемата за безвъзмездна помощ.

С оглед осигуряване на равнопоставено третиране на кандидатите, Управляващият орган няма да дава предварителни становища относно съответствие на дейности/проект или кандидат с условията за кандидатстване.

Въпросите и отговорите се публикуват в рубриката „Въпроси-отговори” на интернет-страницата на Оперативната програма www.bgregio.eu **не по-късно от 11 дни преди**

съответния краен срок за получаване на предложенията.

ВАЖНО!

ПУБЛИКУВАНИТЕ ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСИ, ИЗПРАТЕНИ НА ЕЛЕКТРОННИЯ АДРЕС НА ОПРР, ПРЕДСТАВЛЯВАТ ОФИЦИАЛНО СТАНОВИЩЕ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН, ПРЕДСТАВЛЯВАТ НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ ОТ ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ТРЯБВА ДА БЪДАТ ВЗИМАНИ ПОД ВНИМАНИЕ ОТ ВСИЧКИ КОНКРЕТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ.

ВЪПРОСИТЕ И ОТГОВОРИТЕ СЕ ПРЕДОСТАВЯТ И НА ОЦЕНИТЕЛНАТА КОМИСИЯ И СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ.

6.3. Оценка на проектните предложения

Проектното предложение се оценява в съответствие с критериите, описани в настоящите Изисквания за проектно предложение.

В случай на установени неточности и непълноти при оценката на проектното предложение, то може да бъде връщано на бенефициента по реда на чл. 34, ал. 5 от ПМС № 121/2007. В процеса на оценката, от бенефициента може да се изискват допълнителни документи и разяснения, както и да се изиска изменение на някои аспекти от представеното проектно предложение.

Ако кандидатът не представи изисканата информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

В случай, че бенефициентът откаже да въведе поисканите промени и/или в представените документи не е отразил правилно коментарите, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

Оценката се документира чрез попълването на оценителна таблица, включваща следните критерии:

№	Критерии за оценка	Да	Не	Н/П
1.	Използван е зададеният Формуляр за кандидатстване и съответните Приложения, публикувани за целите на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.			
2.	Попълнени са всички раздели на Формуляра за кандидатстване заедно с контролните листове към него. Декларацията по т. 12 от Формуляра за кандидатстване е подписана, подпечатана и приложена.			
3.	Текстът на предложението е напечатан на български език			
4.	Предложението включва 1 оригинален екземпляр и 2 копия.			
5.	Приложена е електронна версия на предложението (компактдиск).			

6.	Бюджетът и източниците на финансиране са представени съгласно изисквания формат (Приложение Б) и са посочени в лева. Всички таблици (страници) на бюджета са подписани и подпечатани от конкретния бенефициент.			
7.	Приложена е Декларация, че проектът не е финансиран от други източници на ЕС. (Приложение В1)			
8.	Приложена е автобиография на ръководителя на проекта в съответствие с ПМС194/13.08.2007.			
9.	Приложено е копие от регистрацията по ЕИК (БУЛСТАТ), заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и текст „Вярно с оригинала”.			
10.	Приложено е копие от ДДС регистрацията, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и текст „Вярно с оригинала”.			
11.	Техническата документация (1 копие) отговаря по обем и съдържание на Изискванията за кандидатстване, ЗУТ, Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, в сила от 21.11.2003, изм. ДВ., брой 48 от 25 юни 2010 г. и всички други нормативни и поднормативни документи с отношение към проектното предложение.			
12.	Техническият/ работният проект (1 копие) е надлежно съгласуван с всички експлоатационни дружества и други съгласувателни органи и е съгласуван по реда на чл. 145 от ЗУТ – копие, заверено с подпис, печат на кандидата и гриф „Вярно с оригинал”;			
13.	Приложено е разрешение за строеж по реда на чл. 148-156 от ЗУТ – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и с гриф „Вярно с оригинала”.			
14.	Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите, изготвен като комплексен доклад от лицензирана фирма-консултант за строежи 1-ва, 2-ра категория или Решение на експертния съвет на одобряващата администрация, съгласно чл. 142, ал. 6 от ЗУТ, в случаите на строежи 3 -та, 4-та и 5-та категория – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал”;			
15.	Оценка за съответствие на инвестиционния проект със същественото изискване по чл. 169, ал. 1, т. 6, изготвена на основание чл. 142, ал. 9 от ЗУТ и по реда на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради (в случай на интервенции в цялата сграда - съществуващ сграден фонд за Защитено жилище) – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал”.			

16.	Обследване за енергийна ефективност на цялата сграда по реда на чл. 16 от Закона за енергийната ефективност (в случай на интервенции в цялата сграда - съществуващ сграден фонд за Защитено жилище) – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал”			
17.	Приложена е декларация, че не е необходим ОВОС (Приложение В3), изготвена въз основа на Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че дейностите в проектното предложение не подлежат на ОВОС.			
18.	Приложено е становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че дейностите в проектното предложение не подлежат на ОВОС – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и с гриф „Вярно с оригинала”.			
19.	Приложено е писмо за подкрепа от ДАЗД: - за съгласуване на Заданието за проектиране - за съгласуване на работния проект - за съгласуване на техническите спецификации за предвиденото оборудване/обзавеждане - за одобрение на местоположението на 2 ЦНСТ в близост един до друг (ако е приложимо)			
20.	Приложено е Решение на Общинския съвет за кандидатстване с проекта по настоящата схема, с което се декларира, че: 1. поемат ангажимент да създадат съответната социална услуга. 2. до приключване на строителните работи по изпълнението на настоящия проект, ще стартират със създаването на услугата; 3. услугата ще бъде поддържана минимум 5 години след създаването ѝ; 4. предназначението на сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след приключване на дейностите по проекта. 5. сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта ще бъдат използвани за предоставяне на социални услуги в общността за период не по-малък от 10 години след приключване на дейностите по проекта. 6. децата ще бъдат прехвърлени в новосъздадената услуга/и в срок до три месеца след приключване на дейностите по проекта;			

21.	Приложен е Акт за общинска собственост – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и с гриф „Вярно с оригинала”.			
22.	Проектното предложение съответства на критериите за допустимост на конкретния бенефициент.			
23.	Проектното предложение включва всички резидентни услуги, предвидени в Националната карта на планираните резидентни услуги (посочена в т.5.1.2.3 от Изискванията за кандидатстване)			
24.	Проектното предложение съответства на посочения териториален обхват за схемата.			
25.	Проектното предложение съответства на критериите за максимална продължителност на проектното предложение.			
26.	Проектното предложение съответства на допустимите дейности по схемата.			
27.	Проектното предложение съответства на максималния размер, посочен в таблицата по т.5.1.2.3.			
28.	Проектното предложение включва задължително инвестиционен компонент и доставка на оборудване и обзавеждане, взаимосвързани помежду си и допринасящи за трайното подобряване на съответната инфраструктура, включително благоустрояване на прилежащото дворно място.			
29.	Проектното предложение е в съответствие с типовите модели за изграждане на ЦНСТ (Приложение М) (в случай на изграждане на ЦНСТ)			
30.	Проектното предложение е в съответствие с Методическото ръководство за Център за настаняване от семеен тип за деца, публикувано на електронната страница на Агенцията за социално подпомагане (в случай на изграждане на ЦНСТ).			
31.	Проектното предложение е в съответствие с изискванията на Методиката за условията и реда за предоставяне на социалната услуга „Защитено жилище” № 8032-7 от 28.10.2004 г. и № 9100-158 от 21.06.2006 г.			
32.	Проектът предвижда мерки, свързани с публичността и разпространението на информация, съгласно Изискванията за проектно предложение.			
33.	Проектното предложение съответства на хоризонталните политики на Европейския съюз (равенство между половете, социално включване, устойчивото развитие, опазването на околната среда);			
34.	Целта на проектното предложение е ясно и точно формулирана и напълно съответства на целта на операция 1.1 „Социална инфраструктура” и на настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ.			

35.	Съответствието с Визията за деинституционализация и Плана за действие към нея е ясно определено и обосновано; посочено е и е разяснено точното съответствие с целите, приоритетите, мерките на дадения документ.			
36.	Проектното предложение демонстрира ясно и задълбочено познаване на нуждите и проблемите на децата с увреждания, настанени в социални институции на съответната територия.			
37.	Нуждите и проблемите са много добре обосновани, използвани са достатъчно данни от национални, регионални и местни източници или документи, както и официални статистически данни и информация, проучвания от кандидата;			
38.	Проектното предложение адресира нуждите на целевите групи.			
39.	Целевите групи са ясно представени и количествено определени.			
40.	Дейностите са описани ясно и достатъчно подробно и конкретно, те са подходящи, необходими и достатъчни за постигане на очакваните продукти и резултати на проекта.			
41.	Времевият график представя подробна информация и срокове за изпълнението на всички задължителни дейности, съгласно т. 5.1.3 “Допустими дейности за финансиране” на Изискванията за проектно предложение.			
42.	Предложените методи са подходящо избрани, добре структурирани и описани с оглед предложените дейности, резултатите от проекта и екипа за реализация на проекта.			
43.	Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява безпроблемно управление и изпълнение.			
44.	Представена е точна и изчерпателна информация за планираните процедури за избор на изпълнители от страна на конкретния бенефициент (по ЗОП и НВМОП).			
45.	Резултатите и продуктите са ясно дефинирани; те се създават от предвидените дейности и са необходими и достатъчни за постигане на целите (ползите за целевите групи), измерими са и са представени в количествена форма.			
46.	Индикаторите и източниците на информация са ясни, конкретни и изчерпателни.			
47.	Устойчивостта на резултатите от проекта е ясно обоснована.			

48.	Проектът предвижда ясна институционална организация за управление; определен е екипът за управление на проекта; длъжностите на членовете на екипа са подробно описани.			
49.	Предвидени са ефективни механизми за мониторинг и контрол на изпълнителите на възложените дейности.			
50.	Предвидена е възможност за осъществяване на самооценка и периодично отчитане на напредъка по изпълнението на проектните дейности.			
51.	Конкретният бенефициент е избрал оптималния път (разходи - резултати - ефект) към решаване на проблема и представяне на търсените ползи; Предвидените разходи са напълно съпоставими с очакваните резултати и ефект.			
52.	Бюджетът е ясен, детайлен и не съдържа аритметични грешки; връзката между разходи и дейности е видима.			

В резултат от оценката на проектното предложение Управляващият орган си запазва правото да отстрани заложените от кандидата дейности по препоръка на оценителната комисия в случаите, когато те са свързани с недопустими или необосновани разходи. Управляващият орган си запазва правото да намали проектобюджета по препоръка на оценителната комисия, в случаите, в които разходи са недопустими или не отговарят на пазарната им стойност, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи.

6.3.1 Списък на документите за кандидатстване

Кандидатите по схемата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят:

Основни документи, които се представят в 1 оригинал и 2 копия:

- Формуляр за кандидатстване – **Приложение А** и в електронен формат (на компактдиск) към Изискванията за проектно предложение;
- Бюджет на проекта – **Приложение Б** и в електронен формат (на компактдиск) към Изискванията за проектно предложение (включва 3 таблици: Таблица 1: Общи допустими разходи, Таблица 2: Източници на финансиране и Таблица 3: Опис на дейностите за публичност). **Всички таблици (страници) на бюджета следва да бъдат подписани и подпечатани от конкретния бенефициент.**
- Подробна Количествено-стойностна сметка, представена по отделни обекти на интервенция съгласно **Приложение Б1** и в електронен формат (на компактдиск).
- Остойностени технически спецификации (**Приложение Б3**) и в електронен формат (на компактдиск).
- Декларация, че проектът не е финансиран от други източници на ЕС (**Приложение В1**);
- Декларация, че проектът не генерира приходи (**Приложение В2**);
- Декларация, че не е необходима ОВОС (**Приложение В3**), изготвена въз основа на Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че дейностите в проектното предложение не подлежат на ОВОС;
- Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че дейностите в проектното предложение не подлежат на ОВОС - *копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и с гриф „Вярно с оригинала“.*

- Писмо за подкрепа от ДАЗД;
- Автобиография на ръководителя на екипа за управление на проекта (Приложение Г);

Електронният вариант трябва да съдържа идентична информация, както представения вариант на хартия.

ВАЖНО!

Конкретният бенефициент следва да попълни в горепосочените декларации единствено своите данни и наименованието на проектното предложение **без да изменя съдържанието** им. Декларациите следва да бъдат подписани и подпечатани от кандидата.

Техническа документация, която се представя в 1 екземпляр:

Конкретният бенефициент задължително представя към формуляра за кандидатстване **техническа документация**, включваща:

- **1 Копие на Технически или работен инвестиционен проект** съгласно Закона за устройство на територията, Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, в сила от 21.11.2003, изм. ДВ., брой 48 от 25 юни 2010 г. и **Наредба №1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра**, придружен от **подробни количествени сметки по всички части - заверени с подпис и печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал“**; Техническият/ работният проект следва да бъде надлежно съгласуван с всички експлоатационни дружества и други съгласувателни органи и одобрен от главния архитект на Общината, когато се изисква съгласно ЗУТ.
- **Обследване за енергийна ефективност (в случай на интервенции в цялата сграда - съществуващ сграден фонд за Защитено жилище) – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал“**;
- **Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите**, изготвен като комплексен доклад от лицензирана фирма-консултант /независим строителен надзор/ за строежи 1-ва и 2-ра категория или Решение на експертния съвет на одобряващата администрация за строежи 3 - та, 4-та и 5-та категория, съгласно чл.142, ал.6 от ЗУТ – **копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал“**;
- **Оценка за съответствие на инвестиционния проект със същественото изискване по чл. 169, ал. 1, т. 6, изготвена на основание чл.142, ал.9 от ЗУТ и по реда на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради (в случай на интервенции в цялата сграда - съществуващ сграден фонд за Защитено жилище) – копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал“**;
- **Разрешение за строеж по реда на чл.148-156 от ЗУТ.**
- **Анализ на цените по ресурси, въз основа на които са определени единичните**

цени на всички СМР в проектното предложение, съгласно Приложение Б2 – само на електронен носител.

- **Обследване за енергийна ефективност (в случай на внедряване на мерки за енергийна ефективност и/или ВЕИ) –** копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинал“;
- **Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите,** изготвен като комплексен доклад от лицензирана фирма-консултант /независим строителен надзор/ за строежи 1-ва и 2-ра категория или Решение на експертния съвет на одобряващата администрация за строежи 3-та, 4-та и 5-та категория, съгласно чл.142, ал.6 от ЗУТ – *копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и с гриф „вярно с оригинала“.*
- **Разрешение за строеж по реда на чл.148-156 от ЗУТ –** *копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и с гриф „вярно с оригинала“.*

Подкрепящи документи, които се представят от кандидата към всеки от екземплярите на формуляра за кандидатстване:

- Решение на Общинския съвет за кандидатстване с проекта, с което се декларира, че:
 1. поемат ангажимент да създадат съответната социална услуга.
 2. до приключване на строителните работи по изпълнението на настоящия проект, ще стартират със създаването на услугата;
 3. услугата ще бъде поддържана минимум 5 години след създаването ѝ;
 4. предназначението на сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след приключване на дейностите по проекта.
 5. сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта ще бъдат използвани за предоставяне на социални услуги в общността за период не по-малък от 10 години след приключване на дейностите по проекта.
 6. децата ще бъдат прехвърлени в новосъздадената услуга/и в срок до три месеца след приключване на дейностите по проекта;
- Нотариален акт за общинска собственост на недвижимия имот, обект на интервенция – *копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинала“.*;
- Регистрация по ЕИК (БУЛСТАТ) - *копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинала“.*;
- Регистрация по ЗДДС - *копие, заверено с подпис, печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинала“.*;

Забележка: всички документи, представени като копия, за които изрично не е упоменато друго, трябва да бъдат заверени с подпис, печат на конкретния бенефициент и текст „Вярно с оригинала“. Подкрепящите документи следва да са на български език.

6.4. Уведомяване относно решението на Договарящия орган

Конкретните бенефициенти ще бъдат уведомени писмено за решението на Договарящия орган във връзка с проектните предложения.

Решение за отхвърляне на дадено проектно предложение или за неотпускане на безвъзмездна финансова помощ ще се взема на следните основания:

- предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените условия;
 - В случай че Конкретният бенефициент не представи изискана от оценителната комисия информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени.
 - В случай, че Конкретният бенефициент откаже да въведе поисканите промени и/или в представените документи не е отразил правилно коментарите.
- Конкретният бенефициент не отговаря на условията за допустимост.

ВАЖНО!

Решението на Договарящия орган да отхвърли дадено проектно предложение или да не предостави безвъзмездна финансова помощ е окончателно.

6.5. Сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Съгласно чл. 36 ал. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г., Договарящият орган в срок до 30 дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ изготвя в два екземпляра и предлага на конкретните бенефициенти по одобрените за финансиране проекти да подпишат договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, в който са описани правата и задълженията, които възникват за бенефициента (вж. Приложение Е1).

6.6. Общи правила при изпълнението на проекти по договори за безвъзмездна финансова помощ

Правата и задълженията, които възникват за конкретния бенефициент, са описани в приложения стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – специални и общи условия (Приложения Е1 и Е2).

6.6.1. Специфични условия за изпълнението на проектите

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг допустим счетоводен документ) могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Бенефициентът е задължен да докладва и отчита изпълнението на дейностите по проектните предложения в съответните отчетни форми/формати и документи.

Бенефициентът е задължен да осигури директен достъп на представители на Договарящия орган и и/или други одитиращи институции да извършат проверка на място на резултатите от изпълнението на проектите.

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяващи изпълнението на отделните проекти, използвайки подходяща и адекватна електронна система. Конкретният бенефициент се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на проектите като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи.

В съответствие с Указания на Министъра на финансите (№91-00-502/27.08.2007 г.) относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. ПМС № 62/21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност” и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Конкретният бенефициент ще следва Указанията на Министъра на Финансите за определянето на ДДС като възстановим и като невъзстановим (допустим разход), за оформянето на Искането за плащане, за документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията (**Приложение И** към настоящите Изисквания) във връзка с получаване на средства от Договарящия орган.

Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити от конкретния бенефициент изцяло или частично с предоставената безвъзмездна помощ, не могат да бъдат прехвърляни на трети страни по време на изпълнението на проекта и в определен период след неговото завършване, съгласно т.7.2 от Общите условия към договора за безвъзмездна помощ (**Приложение Е2**). В случай на нарушение на тези условия, средствата, получени като безвъзмездна финансова помощ, се възстановяват в пълния им размер от бенефициента.

6.6.2. Окончателен размер на финансирането, предоставено от Договарящия орган

Общата сума, която Договарящият орган ще изплати на конкретния бенефициент, не може да надвишава максималния размер на помощта. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по договора е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи, извършени от конкретния бенефициент. Недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

6.6.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако конкретният бенефициент не може да изпълни дейностите, заложи в договора, Договарящият орган има правото да спре плащанията цялостно или частично, в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на конкретния бенефициент.

6.6.4. Промени в договора и бюджета

Изменение на договора за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс (допълнително споразумение) към договора по взаимно съгласие на страните. Анексът към договора не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

Процедура по сключване на анекс към подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР се провежда в следните случаи:

- Промяна на срока за изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ;
- Промяна в правно-организационната форма на бенефициента;
- Промяна в договорените дейности по проекта, която води до въвеждане на нови дейности/нови бюджетни пера. Освен в случаите на непреодолима сила, въвеждането на нови дейности е недопустимо за финансиране по безвъзмездна финансова помощ и следва да се отрази като собствен принос на бенефициента по бюджета на проекта;
- Намаляване размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по договора в резултат на констатирано от страна на ДО двойно финансиране на дейности на

интервенция или част от дейности по проекта;

- Намалване размера на безвъзмездната финансова помощ по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с повече от 15 %, но не по-малко от 500 000 лв. в резултат на проведени от бенефициенти процедури за възлагане на обществени поръчки. В този случай допълнителното споразумение следва да се сключи задължително преди подаване на искане за авансово плащане.

В останалите случаи Управляващият орган провежда кореспонденция с бенефициента, събира необходимите доказателства и одобрява или отхвърля писмено исканата промяна.

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и /или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има нормативно определен размер.

6.6.5. Плащания

Плащанията от Договарящият орган към конкретния бенефициент ще се извършват във формата на авансово, междинно/ междинни и окончателно плащания.

Авансовото плащане е до 35% от стойността на безвъзмездната финансова помощ за инфраструктурни проекти.

Авансовото плащане се извършва след представяне на искане за плащане по образец с включени приложения към него на следните документи:.

- копие на подписания от двете страни договор /Бенефициент и Договарящ орган/;
- копие от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за инфраструктурен проект по дейности за строителство с включена клауза за авансово плащане;
- запис на заповед по образец или банкова гаранция по образец, както е предвидено в Общите условия на Договора за безвъзмездна финансова помощ;
- копие от Удостоверение за регистрация по чл. 104 от ЗДДС, заверено „вярно с оригинала” (ако е приложимо);
- декларация от страна на БЕНЕФИЦИЕНТА за наличие/липса на нередност.

Междинно/междинни и окончателно плащания се извършват на базата на действително извършени разходи и след представяне на междинен/междинни и окончателен финансов отчет.

6.6.6. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати

Съгласно правилата на Регламент (ЕО) № 1083/2006 г. (чл. 60(b)) и № 1828/2006 г. (чл. 13(2)), Договарящият орган или упълномощените от него лица трябва да извършват проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти на проектите. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени за възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложиени по проектите.

Договарящият орган ще следи за изпълнението на договора, постигането на заложените индикатори и резултати, както и спазването на декларираните обстоятелства относно непромяна предназначението на обекта на интервенция, генериране на приходи и др., което ще се извършва чрез проверки на място, включително до 5 години след приключване на договора. В случай на неизпълнение Договарящият орган може да изиска възстановяване на вече платени от ДО към бенефициента средства.

6.6.7. Отчитане на проектите

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане.

Бенефициентът е задължен да пази цялата документация по проекта за срок от три години след приключване на Оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006 г.

След приключване на дейностите по проекта, бенефициентът е задължен да изготви и представи на съответния Регионален отдел **окончателен доклад, попълнен по образец на Договарящия орган**, относно изпълнението и постигнатите резултати. В доклада се посочва постигането на резултатите и целите на съответния проект чрез предварително зададените индикатори, както и се отчита реалното изпълнение на заложените стойности на индикаторите. Докладът трябва да описва и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на съответния проект, как тези проблеми са били решени, както и какви са били причините те да не бъдат преодолени. В случай, че не са постигнати резултатите от проекта или предварително зададените стойности на индикаторите, трябва да бъде представено подробно обяснение за причините.

Бенефициентът трябва да води прецизни и редовни доклади и прозрачни сметки за изпълнението на проекта.

Към окончателния финансов отчет конкретният бенефициент трябва да приложи документи, удостоверяващи прехвърлянето на закупеното по съответния проект оборудване/ съоръжения и тяхното заприходяване в съответната институция, обект на интервенция, за което е била предназначена доставката.

6.6.8. Публичност

Проектите трябва да предвиждат мерки за публичност и информираност за популяризиране на получената финансова подкрепа от Оперативна програма „Регионално развитие” чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в съответствие с правилата на ЕС за комуникация и визуализация, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕО) № 1828/2006 г. на Комисията и приложение 1 към него и с Насоките за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР (**Приложение 3**).

6.7. Списък на приложенията

Документи за ПОПЪЛВАНЕ	ПРИЛОЖЕНИЕ А: Формуляр за кандидатстване, съдържащ Контролен лист за оценка на проектно предложение.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Бюджет на проекта (Таблица 1 - Общи допустими разходи, Таблица 2 - Източници на финансиране, Таблица 3 - Опис на дейностите за публичност на проекта).
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б1: Количествено-стойностна сметка.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б2 Анализ на цените по ресурси.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б3: Остойностени технически спецификации.
	ПРИЛОЖЕНИЕ В1: Декларация, че проектът не е финансиран от национални програми с публично финансиране, европейски програми или други донорски програми. ПРИЛОЖЕНИЕ В2: Декларация, че проектът не генерира приходи. ПРИЛОЖЕНИЕ В3: Декларация, че не е необходима ОВОС. ПРИЛОЖЕНИЕ В4: Декларация за липса на двойно финансиране <i>/представя се при подписване на договор/</i>
ПРИЛОЖЕНИЕ Г: Формуляр на автобиография на ръководителя на проектното предложение в съответствие с ПМС 194/13.08.2007	
Документи за ИНФОРМАЦИЯ	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-II: Образец на Искане за плащане;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-II: Образец на Искане за плащане;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-III: Формуляр на финансова идентификация;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-IV: Образец на Междинен доклад (технически);
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-V: Образец на Окончателен доклад (технически);
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-VI: Образец на Междинен и Окончателен финансов отчет;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-VII: Декларация за собствен принос;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-VIII: Образец на доклад за одит;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е2: Общи условия към финансираните договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Ж: Декларация за нередности.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-0: Декларация за наличие и липса на установени нередности; ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-1: Уведомително писмо за осчетоводени нередности; ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-2: Уведомително писмо за осчетоводени върнати суми по нередности; ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-3: Декларация за липса на установени нередности ПРИЛОЖЕНИЕ XVII: Указания за съхранение на документите по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г.;

ПРИЛОЖЕНИЕ И:

Указания на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС

Указания на Министерство на финансите ДНФ № 04/26.07.2010 г. относно условията и реда за изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства на Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране

Указания на Министерство на финансите ДНФ № 05/21.10.2010 г. относно сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз

Указания на Министерство на финансите ДНФ № 07/22.12.2010 г. относно възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз във връзка с регистрирани от Управляващия орган нередности

Указания на Министерство на финансите ДДС № 07/04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне на общини на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” и тяхното отчитане

ПРИЛОЖЕНИЕ И-1: Декларация за съгласие за предоставяне на информация във връзка с ДДС от компетентните органи по приходите;

ПРИЛОЖЕНИЕ И-2: Информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта;

ПРИЛОЖЕНИЕ К: Общи насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл.52 от Регламент (ЕО) 1605/ 2002 и за спазване принципа на безпристрастност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ Л: Функционални изисквания и стандарти за изграждане на материалната база за ЦНСТ

ПРИЛОЖЕНИЕ М: Типови модели за изграждане на ЦНСТ